

Hvad sætter vi vor lid til? (I)

Da apostelen *Paulus* endnu hed *Saul fra Tarsus*, havde han mange gode egenskaber og var sin generations mest ulastelige og lovtro farisæer. Han blev fremhævet som et eksempel for andre, og man roste hans helhjertethed og alvor. Her var en ung mand, alle andre kunne lære noget af!

Han tog sin Guds-dyrkelse alvorligt; han ransagede de hellige Skrifter med utrættelig iver og flid; han forsømte ikke sine pligter, men var tro i stort og småt.

Saul kunne man stole på; han kunne man sætte sin lid til; der var sikkert mange forældre, der tænkte: »Blot vor søn dog var som Saul fra Tarsus!« Men da han var blevet omvendt, regnede han alt dette, som andre roste ham for, og som han også selv havde sat sin lid til, for tab og skarn (Fil. 3,7-8).

Evangeliets renhed

Han siger, at »det, der engang var mig fordele, det har jeg for Kristi skyld lært at regne for tab.«

Det er sandelig en omvendt tankegang, der her kommer til udtryk! Hvem vil regne gode, ja fremragende karakteregenskaber som ulastelighed, pligttroskab og helhjertethed for tab og skarn?

Er det ikke den slags egenskaber, vi søger hos de unge og berømmer, når vi finder dem?

Går Paulus ikke for vidt?

Nej, det er os, der ikke går vidt nok og derfor svækker evangeliet, hvis ikke vi direkte forfalsker det.

Hvis Paulus efter sin omvendelse havde sagt: »Det, der var mig fordele, det lagde Gud mærke til og derfor frelste han mig!« da havde han i virkeligheden forkyndt et andet budskab end vor Herre Jesus. Da havde han sagt: »Kristus er kommet for at frelse de karakterstærke og helhjertede!« men Kristus selv sagde: »Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte – han er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere!«

Paulus modsagde imidlertid ikke sin frelser og Herre, således som vi ulykkeligtvis alt for ofte gør. Han overdrev ikke, da han kaldte sine fordele for *tab* og *skarn*. Vel er det stærke ord, men de er ikke for stærke, thi alt, som forfalsker evangeliet og forvandler Kristus til en, der bygger sin frelse på gode menneskelige egenskaber, er sandelig tab, ja skarn!

Konflikten

Saul fra Tarsus var ulastelig efter de krav, loven stiller til retfærdighed (Fil. 3,6). Jeg kan næsten misunde ham. Han gik ikke

omkring med en belastet samvittighed, men kunne vidne om, at han fra sin ungdom havde tjent Gud med fuldgod samvittighed (Ap. G. 23,1). Han forsømte aldrig nogen pligt og stod altid fast i fristelser.

Han var altså retfærdig. Var det alligevel ikke derfor, Gud frelste ham? Og gjorde hans retfærdighed og helhjertethed det ikke lettere for ham at tro på Gud? Der er jo så mange kristne, der tynses af mindet om deres synder og har svært ved at gribe, at Gud elsker dem uforbeholdent og har tvættet dem hvidere end sne.

Saul fra Tarsus var virkelig ulastelig. Paulus overdrev ikke, da han beskrev sig selv således. Også Gud betragtede ham som retfærdig, ja ulastelig efter lovens krav.

Hvorfor kan han så regne sin ulastelighed og retfærdighed for tab og skarn? Fordi den hindrede ham i at kende Kristus!

Ja, ikke alene hindrede ham i at kende Herren, men låste ham fast i et uforsonligt had til Ham.

Dybt i den retfærdighed, som karakterstærke mennesker kan tilvejebringe og gennemføre, ligger det åndelige hovmod og mangelen på ægte kærlighed. Saul følte sig hævet højt over toldere og syndere; han foragtede dem. Han elskede sin retfærdighed og helhjertethed højere end alt andet og kunne ikke se nogen grund til at elske dem, der overtrådte Guds klare bud.

Først da Kristus mødte ham uden for Damaskus, faldt der lys over, at vel var han ulastelig efter bogstavlovens krav (det satte Gud ikke spørgsmålstegn ved), men hans hjerte var ondt, thi han elskede sig selv højere end Gud og sin næste.

Da han faldt fra hesten og lå i støvet, gik hans hidtidige liv i stykker for ham. I Guds lys mærkede han i dybet af sin samvittighed, at han var, hvad der hidtil havde forekommet ham det foragteligste af alt: en tolder, en synder – intet andet – og intet mere!

Hans ulastelighed og retfærdighed havde gjort ham til den hidsigste af alle nådens fjender.

Her oplevede han den altid standende konflikt imellem den menneskelige retfærdighed, når den er mest fuldkommen, og Guds retfærdighed, d.v.s. den retfærdighed, som Paulus ikke havde været med til at skabe, men som var Guds værk ved Kristus Jesus alene.

Lad os betragte den nærmere!

Er de virkelig i konflikt med hinanden! Retfærdighed kan da ikke være i strid med retfærdighed! Er det ikke snarere sådan, at den guddommelige retfærdighed i sin fuldkommenhed udfylder, hvad den men-

neskelige retfærdighed måtte mangle?

Nej, evangeliet forkynnder, at Kristus til samtidens store forargelse gik de retfærdige forbi og søgte selskab med toldere og syndere. Han opsøgte altså ikke de retfærdige for at supplere deres retfærdighed med sin egen. Det betyder ikke, at han lærte os, at det er komplet ligegyldigt, om vi lever anstændigt eller skejer ud i synd og fordærv. Hos Gud finder vi aldrig nogen nedvurdering af syndens alvor og gru. Han elsker ret og hader uret.

Hvorfor gik han så de retfærdige forbi? Hvorfor supplerede han ikke deres retfærdighed med sin egen fuldkomne?

Fordi den menneskelige retfærdighed gør den retfærdige *selvhævdende overfor Gud!*

Men selvhævdelse overfor Den Almægtige er *grundsynden*. Enhver, der direkte eller indirekte hævder, at han har krav på Gud, afslører dermed, at han hverken kender Gud eller sig selv. Men de retfærdige mener netop, at de har et berettiget krav på Guds bevågenhed og gunst.

De har ikke noget sønderbrudt hjerte. De er store, men ikke små. De er retfærdige, men ikke syndere.

Derfor suppleres deres retfærdighed ikke af Guds retfærdighed. De to ligger i strid indbyrdes.

Når Paulus i hedningeverdenen mødte åbenbart syndige mennesker, kunne fristelsen til at mene, at så langt nede havde han i hvert fald ikke været, og at Gud derfor havde udvalgt ham, dukke op i hans sind. Hvis denne fristelse havde sejret, havde han aldrig gjort fyldest som hedningernes apostel. Han mødte mænd og kvinder, der virkelig havde sølet sig til: utugtige, ægteskabsbrydere, tyve, drankere, røvere og også dem, der havde ladet sig bruge til unaturlig utugt (1. Kor. 6,9-10). Skulle han forkynde dem, at Gud udvalgte de karakterfaste, da kunne han lige så godt tie stille. Hedningerne havde også en moralopfattelse, og de kunne ikke hjælpes ud af elendigheden ved et moralsk ord om nu at tage sig sammen og vise, hvad de duede til! Havde Paulus sagt dem, at Gud opsøger de retfærdige og helhjertede, da havde han ikke haft noget virkeligt nyt at sige. Da havde hans ord været som så mange andre gode menneskeord af høj moralsk standard, men de havde ikke været Ånd og kraft!

Nu forkyndte han Guds retfærdighed eller retfærdigheden fra Gud ved at male dem Kristus for øje som korsfæstet. Og Helligånden åbenbarede dem det evangelium, der forarger mange retskafne mennesker, men skaber en evig taknemmelig-

hed i enhver, der lider under sin synd og skyld – evangeliet om, at Kristus er givet os af Gud som hans og vor retfærdighed.

Og så lærte mange arme syndere Kristus at kende – som deres Frelser og Herre – som deres retfærdighed og eneste håb – som deres liv og glæde – de lærte ham at kende i deres fattige, sørgende hjerter, der var sønderbrudt under deres brøde – og derfor var deres vidnesbyrd så rent og vækkende.

De »vidnede« nemlig ikke om, hvor ivrige og helhjertede de havde været – ej heller om, hvor oprigtigt de altid havde søgt sandheden – de »vidnede« overhovedet ikke på en sådan måde, at der kom til

at stå en vis beundring om dem – deres vidnesbyrd havde intet pral i sig – når man mødte dem, fik man et indtryk af Kristi kærlighed og barmhjertighed – de var sandelig ikke blevet frelst, fordi de havde nogle egenskaber, som andre ikke havde – de var intet andet og intet mere end benådede syndere, der nu lyste af frelsens glæde og frihed.

Sådan var Paulus selv, og han vågede nøje over, at han ikke gjorde noget andet indtryk. Derfor holdt han vagt ved sit hjertes og sin tanks dør, at ikke den ganske naturlige tanke, som alle mennesker kan acceptere, sneg sig ind – nemlig tanken, at Paulus var blevet Guds udvalgte redskab,

fordi han var ualmindelig helhjertet og retfærdig. Paulus ville ikke beundres. Blev han det, ville det kaste en skygge over Kristus. Efter at han havde mødt den opstandne Herre og Frelser, vidste han i modsætning til mange kristne, at »i mig, i mit kød, bor intet godt!« Frelsen blev ham aldrig en selvfølge, som de allerfleste godt kunne forstå. Den var og er og forbliver Guds ufattelige nådeshandling imod dem, der end ikke i mindste måde har gjort sig fortjent dertil. Han, den største af alle syndere (1. Tim. 1,15), blev frelst, idet Jesus Kristus viste ham hele sin langmodighed – ikke af nogen anden grund!

Hvad sætter vi vor lid til? (II)

Hebræerne var ved at gå i stå – ja, de var gået i stå, thi efter den tid, der var gået, burde de være lærere, men det var de ikke. De var – måske uden selv at være klar over det – i åndelig fare, og faren var så stor, at han, der skrev til dem, fandt det nødvendigt at advare dem imod frafaldets fare.

Hvad var der sket, siden det stod så ilde til med deres åndelige liv?

De synlige ting havde fået en større magt over dem, end de burde have. Det havde svækket deres iver og fået dem til at gå i stå. For at hjælpe dem ud heraf skrev Hebræerbrevets forfatter sit korte formaningsord til dem på tretten lange kapitler (13,22)!

Troens væsen

Han understreger, at troen ikke *synligt* har opnået alt, hvad der er forjættet, men alligevel er en fast overbevisning herom. Troen sætter altså ikke sin lid til de *synlige* ting, men til Herren, der har taget sæde ved Majestæten højre hånd efter at have fuldbragt renselse for alle vore synder, da han een gang for alle bragte sig selv som det fyldestgørende offer – Herren, der endnu er *usynlig*!

Troen og håbet er to sider af samme sag og retter begge blikket imod de *usynlige* ting.

Dette havde fyldt hebræerne med uimodståelig glæde i den første tid – glæden over vor Herre Jesus og hans fuldkomne frelse fyldte deres sjæle, så de med glæde fandt sig i, at man røvede deres ejendele fra dem. De synlige ting betød intet i sammenligning med de usynlige.

Ja, de var dengang i stand til at udholde lidelsesfyldte kampe, hån og mishandling, thi deres usynlige Herre og alle de Gud-givne løfter om at arve al hans herlighed beherskede deres indre, så at de

synlige og mærkbare tab og trængsler snarere øgede deres glæde end formindskede den.

Dengang behøvede de ingen definition af troen, thi de vidste alle, at den er en fast tillid til det, man håber, overbevisning om ting (kendsgerninger), man ikke ser (11,1). Deres faste og urokkelige tillid til deres store Frelser og hans store frelse, som ganske vist endnu ikke kan ses, overvandt enhver modgang og trængsel.

Men tiden gik – og frelsen med al dens herlighed forblev *usynlig*. Det indebar den prøvelse, som de ikke bestod.

De opgav ikke troen og håbet, men de prægedes ikke deraf som i den første tid. Den *synlige* virkelighed var begyndt at dominere deres overvejelser og handlinger. Glæden i Herren var ikke deres kendetegn som i begyndelsen.

Før og nu

Som frelste jøder havde de forladt meget, da de kom til troen på vor Herre Jesus.

De havde forladt den skønneste Guds-tjeneste på jorden. Især var der intet, der overgik de årlige højtider i templet i Jerusalem, som mange af dem havde deltaget i. Da var de draget derop under jubelsang og var blevet modtaget af det levitiske præsteskab i deres præsteklæder. Ypperstepræsten gjorde altid et særligt indtryk på dem, og når han den ene gang hvert år gik ind i det allerhelligste med offerdyrets blod, var alle, som stod udenfor, grebet af betagelse.

Hvad havde de nu?

Intet, der i nogen måde kunne sammenlignes hermed. Hvis troen er afhængig af det *synlige*, da havde de sandelig lidt store tab!

De følte selv, at de usynlige ting ikke var tilstrækkelige til at beånde og begejstre dem længere, og tanken på at vende

tilbage til de synlige støttepunkter for troen var opstået hos dem. De ville naturligvis ikke fornægte Jesus, men de syntes, at de savnede noget, og mindet om alt det, de havde forladt, vakte en længsel i dem efter at komme tilbage til det.

Denne længsel var ikke ufarlig. De var blevet matte i ånden – troens forvisning og friskhed var afløst af en indre uvished, der svækkede deres vidnesbyrd.

De var ved at blive sløve!

Hebræerbrevets forfatter gør sig megen umage med at sammenligne *før* og *nu* i deres liv:

Før var det et præsteskab, hvor den ene afløste den anden – nu var det Ham, der har et uforgængeligt liv – Ham, der har gjort djævelen, der har dødens væld, magtesløs – Ham, der er opstået fra de døde og har taget sæde ved Majestæten højre hånd i det himmelske. De jordiske præster er ganske vist synlige – vor evige ypperstepræst er usynlig – hvem er bedst – hvem vælger de?

Før var det en mængde ofre af dyr, som måtte lade deres liv – det var ofre, der aldrig kunne stille samvittighederne tilfreds, thi hvis de havde kunnet det, skulde de naturligvis ikke gentages uafsladeligt – *nu* var det et eneste offer, der var fuldbragt een gang for alle, og som havde bortskaffet synden – *nu* var det ikke blod af offerdyr, men Jesu eget blod, som var båret ind i den himmelske helligdom og havde bragt fuldendelse til veje – offerdyrenes blod var ganske vist synligt – Jesu blod var ikke synligt – hvilket offer samlede de sig om – hvilket offer så de hen til?

Den Guds-tjeneste, de havde forladt, var foregået i indviende sale, være sig synagoger eller selve templet med al dets pragt – hvor samledes de *nu*? Dengang havde de »hellige« steder – det havde de ikke mere – *nu* samledes de, hvor det kun-

ne lade sig gøre – de havde intet *synligt* sted, som de kunne henvise til og sige: »Det er vort tempel – her er Gud til stede!« – men de havde en himmelsk *usynlig* helligdom, den sande og evige helligdom – hvad var bedst for troen?

Alt det *synlige* hørte hjemme i den gamle pagt – det *usynlige* kendetegner den nye pagt – men den gamle pagt har hverken kraft til at indskrive Guds bud i deres hjerter eller rense dem fra synd – det har den nye pagt imidlertid, skønt dens rigdomme er usynlige – hvad ville de helst?

Se hen til

Hvad det synlige og ydre angår, ser den nye pagt så fattig ud. Denne fattigdom og ringhed havde hebræerne svært ved at acceptere som noget bedre! Heri ligner de det store flertal i enhver efterfølgende generation.

Vi synes ikke umiddelbart om ringhed – er en smuk kirke ikke at foretrække fremfor et hjem eller en lade eller en samlingsplads ude i skoven?

Er en cand. theol. eller en cand. jur. ikke at foretrække fremfor en arbejdsmand eller en bonde?

Er det alligevel ikke bedst, at vi har noget *synligt*, noget for øjnene, som vi kan pege på, og som verden derfor kan forstå?

Er det ikke for ringe slet intet *synligt* at have – er det ikke for fattigt?

Hvis vi lader vor Herre Jesus besvare disse spørgsmål, mon han da ikke svarer ved at pege på sig selv?

Han gav afkald på al sin Gudsdoms-herlighed og trådte frem i ringhed, ja fattigdom. Han havde ikke det, hvortil han kunne hælde sit hoved. Han talte og lærte fra en båd eller på en græsskråning

eller i et hjem eller i en ovensal eller under vandring – han lærte også i templet, men var helt uafhængig af sted og plads.

Til sidst talte han syv ord fra det kors, hvorpå han hang for vor skyld. Der fuldkommede han sin præstetjeneste og sin lærergerning.

Han lærer os, hvad sand præste- og lærergerning går ud på, og under hvilke forhold den udøves.

Han fremtrådte i ringhed og virkede i ringhed og fuldbyrdede sin gerning i ringhed som en dåre i verdens øjne!

Men for enhver, der har øjne at se med, åbenbarede han dermed en ubeskrivelig herlighed. »Vi så hans herlighed!« Den virkelige herlighed er uden ydre pragt. Den fremtræder i ringhed og fattigdom – den fuldkommes og når sit højdepunkt på et kors under unævnelig smerte og skam!

Den sande herlighed er til anstød for den menneskelige opfattelse af herlighed.

Det var hebræerne ved at bukke under for. De havde vendt deres blik bort fra deres herliggjorte, usynlige Herre og var som følge deraf blevet fanget af de menneskelige tanker om herlighed.

Dermed havde de svækket deres tro. Den er ikke i stand til at udholde trængsel og møje, når den ikke har den usynlige, evige herlighed for øje.

Hebræerbrevets forfatter hjælper dem imidlertid til atter at rette blikket det eneste sted hen, hvor der er fylde af frelse og fylde af herlighed – hen til vor Herre Jesus!

En sådan ypperstepræst havde de, og har vi!

Vel er han endnu usynlig – men snart, snart kommer Han, og Han vil ikke tøve!

Ret derfor de slappe hænder og vaklende knæ!

Han har med sit offer bragt os til fuldendelse en gang for alle! Han træder frem for Gud til bedste for os!

Nu ryster vi trætheden og sløvheden af os! Nu griber vi atter det håb, der ligger rede til os! Nu fastholder vi fuld vished i håbet indtil det sidste!

Nu er vi fuldt tilfredse med den synlige ringhed og ønsker ikke andet, thi vi er jo ankommet til Zions bjerg og den levende Guds stad, til det himmelske Jerusalem og til en højtiddsskare af engle i tusindtal og en menighed af førstefødte, som er indskrevne i Himlene, og til en dommer, der er alles Gud, og til deres ånder, som er retfærdige og er nået til fuldendelse, og til den nye pagts mellemmand, Jesus, og til bestænkelsens blod, som forkynder noget bedre end Abels! Ganske vist kan det ikke ses – men det er en sikrere virkelighed end alt det, der kan ses – og vor tro er just overbevisningen om disse ting, man ikke ser – og i den tro mere end sejrer vi!

Hvad sætter vi vor lid til? Spørgsmålet er forkert, thi en kristen sætter ikke sin lid til noget, hverken et hus af sten eller et sted eller en titel.

Det rigtige spørgsmål lyder: *Hvem* sætter vi vor lid til? Enhver kristen svarer af hele sit hjerte: »Jeg sætter min lid til min Herre og Frelser Jesus Kristus – til ham alene – til ham under alle forhold – til ham til enhver tid!«

Mon ikke hebræerne svarede sådan, efter at de havde læst det vidunderlige formaningsord, den os ukendte forfatter havde sendt dem?

Så accepterede de atter ringheden og trængslerne med glæde og ønskede sig ikke andet, thi troen er stærkest og sundest, når den ikke søger at støtte sig til noget synligt, som også gør indtryk på verden.

Hvad sætter vi vor lid til? (III)

Vi påvirkes alle af andre mennesker. Det gælder ikke mindst unge kristne. Derfor er det så vigtigt, at der findes *pålidelige* mennesker, som er duelige til at lære andre (2. Tim. 2,2).

Der findes desværre upålidelige mennesker i menighederne; de vil gerne gøre sig gældende. Kommer unge under deres indflydelse, kan de lide skade for livet.

Upålidelige kristne søger noget for sig selv. De har undertiden gode evner og gaver, så de gør indtryk på de unge; de søger imidlertid indflydelse og magt på en måde, der ikke kommer til udtryk med det samme, og som de fleste derfor ikke lægger mærke til.

Helt anderledes med pålidelige mænd.

De søger kun at tjene. De træder gerne i baggrunden. De bliver nemt overset. Men de er til at lide på.

De repræsenterer vor Herre Jesus i sandhed og oprigtighed, så der er ingen fare forbundet med at stole på dem.

De viser nemlig ikke hen til sig selv; de søger ikke tilhængere; de fremhæver altid Herren og skjuler sig selv.

Sådanne mænd har unge kristne brug for i højeste grad. *Paulus* fremhæver overfor *Timoteus*, at denne vidste, hvem de var, der havde oplært ham i troen (2. Tim. 3,14). Apostelen henviser altså til, at *Timoteus* havde haft den forret at være under indflydelse af pålidelige mennesker, der aldrig havde skuffet ham, så han

fortrød, at han havde vist dem tillid.

Hvis vi derfor spørger: »Hvem sætter vi vor lid til?« må vi ikke glemme alle de pålidelige mænd og kvinder, som vi op igennem årene stolede på og fik hjælp af.

Sådanne mænd og kvinder har lige fra min ungdom været Guds store gave til mig. Uden dem havde jeg aldrig lært at sætte min lid til Herren.

Jeg lyttede til dem – jeg tog ved lære af deres eksempel – jeg takker den dag i dag Gud for dem!

Pålidelighed

Menneskene har ikke så meget brug for store ord og løfter – dem har de haft rigeligt af – men de har brug for pålidelighed.

Den er imidlertid ved at forsvinde fra samfundet og samfundslivet. I dag kan man sige, at der er mange velvillige mennesker, men der er ikke så mange trofaste og pålidelige som i forrige generationer (Ordspr. 20,6). Da Guds bud lå til grund for opdragelsen og uddannelsen, blev pålidelighed og sanddruhed indskærpet enhver. Efter at man nu har ønsket og fået et samfund uden faste normer, er det gået tilbage med pålideligheden, troværdigheden, pligtfølelsen og ansvarsbevidstheden.

Verdens ånd vil gerne trænge ind i menigheden og skabe løshed. Kan den underminere pålideligheden, har den dermed gjort menighedens vidnesbyrd utroværdigt.

»Tro aldrig en upålidelig mand!« Hvis vi har mod til at sige sådan, da retter vi dermed søgelyset imod os selv. Er jeg pålidelig? Kan man stole på mig?

Det spørgsmål bringer os ind i Guds lys. Kan han stole på mig? Det mente *Simon Peter*, og det forsikrede han Herren om. Han var ikke uoprigtig, da han sagde til Herren, at om alle andre svigtede ham, så ville han, Peter, aldrig gøre det.

Det førte til et totalt sammenbrud for ham. Han græd over sig selv, som næppe mange voksne mænd har grædt.

Beretningen om Peters fornægtelse er gengivet i alle fire evangelier. Peter er formentlig manden bag *Markus*-evangeliet, hvor hans fornægtelse er udførligt beskrevet. Han har altså ikke villet, at den skulle glemmes. Den er nemlig en del af evangeliet.

Med den indskærpes det os, at Gud ikke kan bygge sin frelse på den pålidelighed, der findes hos visse mennesker. Gud skaber igennem den nye fødsel en *ny* pålidelighed, som er hans eget værk ved den Helligånd. Den fik Peter del i.

Når vi spørger: »Er jeg pålidelig?« kommer vi til at bæve.

Der er næppe nogen af os, der har et entydigt svar: »Ja, det kan du stole på, at jeg er!« Spørgsmålet om pålidelighed driver os ind til vor Herres Jesu hjerte i bekræftelse over os selv og i glæde over hans nyskabende nåde, der giver os del i hans pålidelighed.

»Lad mig ej bringe skam over dem, der bier på dig, o Herre, Hærskarernes HERRE, lad mig ej bringe skændsel over dem, der søger dig, Israels Gud« (Salme 69,7). Lad mig ej skuffe dem, der viser mig tillid! Sådan bliver vor bøn, thi pålideligheden er blevet den egenskab, vi mere end nogen anden ønsker at besidde.

Thi hvis Guds børn bliver mere eller mindre upålidelige, har de intet vidnesbyrd.

Svig

Det modsatte af pålidelighed er svig. Når

et menneske, man har stølet på, svigter, går meget i stykker.

Imidlertid er hjertet svigefuldt og sygt. Det siger profeten *Jeremias* (kap. 17,9). Læser man hans bog igennem, får man imidlertid det indtryk, at han var den pålideligste af alle i sin samtid. Han står til alle tider som et eksempel på troværdighed og pålidelighed helt ind i martyriet.

Alligevel hævder han, at hjertet er svigefuldt fremfor alt andet. Den erkendelse var han kommet til gennem sin erfaring. Han havde mødt mange *falske profeter*, der trådte frem i Herrens navn, men talte på egne vegne. Han havde også mødt mange *præster*, der talte løgnetale, uden at de selv var klare over det (kap. 7,4). Og så kendte han sit *folk* og vidste, at det var upålideligt.

Men han havde også lært sig selv at kende således, som siden Simon Peter gjorde det. Da Herrens veje forekom ham ufattelige, brast det for ham, og han sagde da til den levende Gud: »Du blev mig som en skuffende bæk, som vand, der svigter« (15,18), og han forbandede den dag, da han blev født – forbandede den, skønt han var kaldet til at være en af Guds største budbringere ned igennem tiderne.

Da lærte han sit eget svigefulde hjerte at kende – han var rede til at svigte Gud og sit Gud-givne kald, når Gud ikke gjorde, som han syntes, han burde.

Som Gud ikke gjorde, hvad Peter syntes, han burde, og som han ikke gjorde, hvad Jeremias syntes, han burde, således kom det for dagen, at menneskehjertet er parat til at svigte Gud, når Han gør sine største gerninger.

Men Jeremias blev oprejst ved Guds nåde og fik sit hjerte rensat for svig, så han kunne få del i Guds pålidelighed.

Disse mænd svigtede, da de ikke forstod Guds handlemåde. Kong *David* svigtede i fristelsens stund, og gav sit kød frit spillerum. Da det skete, kunne man ikke mere stole på ham. Han var kommet i løgnens og mørkets magt.

Han vidste næppe, at hans hjerte var så fuld af svig og ondskab. Men da profeten *Nathan* havde været hos ham og bragt ham til sandheds erkendelse, og da det brød sammen for den store konge, da forstod han dybere end nogensinde, at Gud »elsker sandhed i hjertets løndom« (Salme 50,8), altså pålidelighed helt ind i hjertets skjulte dybder, helt ind i motiverne. På selvske motiver kan ingen pålidelighed opstå.

Således møder vi i Guds menigheds historie kampen om pålidelighed – kampen imellem svig og sandhed. Den rasede i *Abrahams* liv, i *Jakobs*, i *Gideons*, i *David*s – ingen af dem sejrede i egen kraft, men alle blev ført over i sandheden ved Guds kraft – og Gud skabte i enhver

generation nogle *pålidelige mænd*.

Deres Gud-givne pålidelighed blev sat på prøve, thi kampen om sanddruhed og sandhed er den skarpeste.

Guds rige

I Guds rige er løgn og upålidelighed en utænkelig ting. Der findes ikke den mindste plads for svig, hvor Herren hersker.

Alle utro, alle løgnere har deres plads i søen, som brænder med ild og svovl (Åbenb. 21,8). Der er ingen plads til løgnere i det himmelske Jerusalem (22,15).

Nu repræsenterer vi Guds rige i løgnens verden. Derfor må vi være pålidelige og troværdige. Menneskene må kunne sætte deres lid til os.

Menigheden er jo sandhedens søjle, d.v.s. den holder sandheden oppe.

Derfor må vi også kunne stole på hinanden og sætte vor lid til hinanden. Kan vi ikke det, ligger menigheden i strid med sig selv. Det er dens undergang.

Der er ingen plads til manipulationer, halve sandheder og andre udslag af upålidelighed i Guds hus.

Jeg er sandheden

Det var vor Herre Jesus i stand til at sige om sig selv. Han åbenbarer os Guds væsen, der er pålidelighed helt igennem.

Derfor taler Ordet atter og atter om at *stole på Herren af hele sit hjerte* uden den mindste tvivl eller det ringeste forbehold. Salig er den, der stoler på Herren; han bliver aldrig til skamme.

Og han, der stoler på Herren, bliver selv pålidelig – stol på det!

Hvis du er angstelig for, om du nu i eet og alt er pålidelig, stol da på Herren! Stol ikke på dine egne anstrengelser for at blive gennempålidelig, men stol på Herren af hele dit hjerte!

Drag ofte i ånden ud til *Golgata*, hvor du ser ham, der er sandheden, lide for sandhedens skyld og gennem sin død og opstandelse besejre ham, der er løgnen fra begyndelsen.

Du ser, at han ikke foragter sine upålidelige disciple, men elsker dem og derfor bærer deres synd og utroværdighed på sit legeme for at udlette al deres skyld.

Her er den ægte pålideligheds kilde! Her løses vi fra løgnens og forstillelsens magt.

Enhver, der dvæler ved korsets fod hos Herren og sætter al sin lid til Ham, bliver et pålideligt menneske, som andre kan sætte lid til uden en dag at blive dybt skuffede.

Her løses vi nemlig også fra selvskheden med dens urene motiver.

Ja, her frelses vi og omskabes til lighed med ham!

Et eksempel

Så vidt jeg ved, omtaler Bibelen kun eet menneske som et eksempel på, hvem man iblandt mennesker uden forbehold og uden risiko kan stole på – det er den hustru, der er beskrevet så skønt i Ordspr. 31,10-31. Hun ville nok i dag blive anset for asocial, thi hun er hjemmegående og glemmer altså helt at realisere sig selv! Men Bibelen priser hende, og hendes mand synger hendes pris i portene.

Om hende står der: »Hendes husbonds hjerte *stoler på hende*« (vers 11). Det er hendes *gerninger* i hjemmet dag ud og dag ind, der gør hende så pålidelig.

Vi mænd, ikke mindst vi, der anses for så åndelige, kan lære meget af hende. Vore ord kan forekomme nok så bibelske og dybe og åndelige og betagende – men dermed er ikke sagt, at vi er pålidelige. Det afhænger mere af vore gerninger – om vort liv og vor gerning svarer til vore ord.

Hustruen er flittig. Dovne og lade

mennesker er aldrig pålidelige, end ikke når de er prædikanter!

Men hendes flid er ikke i selvskhedens tjeneste, thi hun frygter HERREN (vers 30), og hun tjener ikke sig selv, for hun rækker sin hånd til arme og fattige (vers 20).

Hun er med andre ord pålideligheden i kød og blod, et eksempel for os alle, en tjenerinde i Guds store hus såvel som i sit eget – hun skuffer ikke nogen!

Hvad sætter vi vor lid til? (IV)

Guds ord skildrer adskillige situationer, hvor Guds mænd stolede på en indre tilskyndelse, skønt de var helt alene om den, og alle andre sagde dem imod.

David kunne have dræbt kong Saul, der lå sovende for hans fødder. Hans folk opfordrede ham indtrængende dertil, men David satte dem strengt i rette (1. Sam. 24 og 26). Hans krigere mente, at det var Gud, der gav ham denne mulighed for at gøre en ende på alle sine trængsler, men David ville ikke lægge hånd på Herrens salvede. Hans samvittighed tilstedte ham det ikke.

Hvad skulle han stole på – sine folk, der ville ham det så godt, eller sin samvittighed, der sagde ham noget andet?

Da han klippede en flig af kong Sauls kappe, slog hans samvittighed ham. Det burde han altså ikke have gjort.

Kan man sætte sin lid til den slags personlige fornemmelser? Er det ikke at gå for vidt?

Samvittigheden

Det er aldrig rådeligt at overhøre sin samvittighed. Vel er den ikke ufejlbarlig – men for et menneske, der lever med Guds ord, som kong David gjorde fra sin ungdom, er samvittigheden oplyst og undervist heraf, og da skal man hellere lytte til den end til sine gode venner.

Men har man en overfølsom samvittighed, da må man se til, at den ikke bliver en belastning snarere end en vejviser og hjælper. Vor store modstander, satan, vil gerne benytte samvittigheden i sin tjeneste. Han overdænger den med anklager i

håb om dermed at få det sidste ord. Får han det, og giver samvittigheden ham medhold, da slukkes troen. Da er samvittigheden forvandlet til en byrde i stedet for en hjælper. Da leder den vild.

Der tales i Det nye Testamente meget om at *vandre i Ånden*, og der gives os eksempler på, hvorledes Ånden *hindrer*, og hvorledes den *nægter sin tilladelse* (Ap. G. 16,6 og 7).

Her er tale om noget sundt og trosstyrkende. Der gives os imidlertid ikke noget indblik i, hvorledes Helligånden i disse tilfælde henvendte sig til apostelens og hans medarbejders samvittighed og hindrede dem i at drage videre gennem *Frygien* og *Galatien* og heller ikke tillod dem at drage til *Bitynien*.

Hvis vi imidlertid lærer at vandre i Ånden, da forstår vi, at vi fuldt ud kan sætte vor lid til Åndens tilskyndelser, hvad de end går ud på, selvom vi ikke med forstandsmæssige argumenter kan gøre rede for alt.

Helligånden

Paulus siger, at nogle kristne er *åndelige*, andre endnu kun *kødelige* (1. Kor. 3,1). De kødelige er ganske vist født på ny og har altså Guds Ånd, men de er mere behersket af deres eget væsen end af Guds hellige Ånd. Anderledes med dem, Paulus kalder åndelige. I dem har Kristi sind overtaget.

Om de åndelige skriver apostelen, at de kan bedømme alt (1. Kor. 2,15). Det er et ord, vi må omgås med forsigtighed, thi det betyder ikke, at den åndelige er

selvsikker. Det betyder heller ikke, at han er uimodtagelig for andres råd. Den, som er åndelig, er ikke hovmodig og overlegen, men ydmyg af hjertet. Han bier altid på Gud. Han holder sig nær til Herren Jesus. Kun således kan han bedømme alt, thi han tager altid enhver mennesketanke til fange ind under lydigheden imod Kristus.

Han vandrer med andre ord i Ånden og lærer sig gennem erfaring at lytte til Helligåndens sagte, stille stemme. I kritiske situationer forhaster han sig ikke, men bier på Gud, thi i ro og tillid har han sin styrke.

Han oplever, at Guds Ånd sandelig er at lide på – men han reklamerer ikke med sin åndelighed. Han har alt for ofte hørt disse ord: »Gud har vist mig, at ...« eller: »Helligånden har sagt mig, at ...« og så har det vist sig at være menneskets eget påfund. Han har måske også selv forhastet sig med den slags påstande. Nu vandrer han varsomt, men med fastere skridt, thi nu har han gennem erfaring fået sine sanser opøvet til at skelne imellem godt og ondt, imellem hvad der virkelig er fra Gud, og hvad der kommer fra ham selv.

Det er en vidunderlig forret at lade sig lede af Gud. Hans ord er en lygte for vor fod, et lys på vor sti. Vi lærer efterhånden at vandre, vejledet af hans trofaste Ånd, der giver os sine råd, sine advarselssignaler, sin bekræftelse – og således lærer vi, hvor pålidelig Helligåndens ledelse er, og hvor saligt det er at vandre i hans selskab dag og nat!